

Elżbieta Dolata

**ROZWÓJ RUCHU HIGIENICZNEGO
W GALICJI W OKRESIE AUTONOMICZNYM
ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM
HIGIENY SZKOLNEJ**

**WYDAWNICTWO
UNIwersytetu Rzeszowskiego
Rzeszów 2016**

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
ROZDZIAŁ I	
Geneza ruchu higienicznego w Europie w XIX wieku	16
1. Rozwój zainteresowań zagadnieniami higienicznymi w Europie	16
2. Kształtowanie się koncepcji higieny szkolnej	21
3. Zagadnienie higieny dzieci i młodzieży na międzynarodowych kongresach i wystawach	29
4. Przenikanie ruchu higienicznego na ziemię polskie	45
ROZDZIAŁ II	
Warunki higieniczno–zdrowotne w Galicji na przełomie XIX i XX wieku	52
1. Sytuacja ekonomiczno-gospodarcza	52
2. Warunki życia ludności	58
3. Stan sanitarno-zdrowotny galicyjskich miast i wsi	62
4. Opieka zdrowotna	67
ROZDZIAŁ III	
Popularyzacja higieny w działalności społeczeństwa galicyjskiego	76
1. Działalność towarzystw higieniczno-lekarskich na rzecz upowszechniania wiedzy higienicznej	76
2. Wykłady, wystawy, wydawnictwa jako formy krzewienia wiedzy higieniczno-zdrowotnej ...	87
3. Promocja zdrowia i higieny na łamach czasopism	101
ROZDZIAŁ IV	
Sytuacja higieniczno–zdrowotna w szkołach	111
1. Warunki sanitarno-zdrowotne w szkołach ludowych	111
2. Stan higieny w galicyjskich szkołach średnich	124
3. Warunki sanitarne w seminariach nauczycielskich i internatach	134
ROZDZIAŁ V	
Kierunki rozwoju higieny szkolnej w Galicji	146
1. Higiena wieku dziecięcego jako przedmiot rozważań zjazdów lekarskich i higienicznych	146
2. Podstawy prawne organizacji procesu nauczania z punktu widzenia higieny szkolnej	160
3. Przygotowanie nauczycieli do prowadzenia profilaktyki zdrowotnej w szkołach	171

ROZDZIAŁ VI

Realizacja postulatów higienicznych w szkolnictwie galicyjskim	178
1. Treści higieniczne w szkolnych programach nauczania	178
2. Podręczniki do higieny dla dzieci i młodzieży	186
3. Gimnastyka w szkołach ludowych i średnich jako element wychowania higienicznego	190
4. Opieka lekarzy szkolnych	199
5. Pozaszkolna opieka higieniczno-zdrowotna nad dziećmi i młodzieżą	205
Zakończenie	221
Bibliografia	225
Spis tabel	240
Aneks	242
1. Sylwetki galicyjskich działaczy zaangażowanych w ruch higieniczny	242
2. Wybrane dokumenty archiwalne	265
Indeks nazwisk	277
Summary	284